

RAHVUSVAHELINE NUMERATSIOONIPLAAN
ITU-T soovitus E.164 rakendamine Eestis

**The international public telecommunication
numbering plan**

Application of ITU-T recommendation E.164 in Estonia

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- standardi EVS 896:2008 uustöötlus;
- jõustunud sellekohase teate avaldamisega EVS Teataja 2014. aasta augustikuu numbris.

Standardi koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 3 „Telekommunikatsioonitehnika“, standardi koostamist on korraldanud Eesti Standardikeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardi on koostanud Tehnilise Järelevalve Ameti side- ja meediateenuste osakonna juhataja asetäitja Erika Adams, standardi on heaks kiitnud EVS/TK 3 „Telekommunikatsioonitehnika“.

Standardi uustöötluse peamised muutused on:

- Jaotis A.8, milles asendati varasem tekstiosa uuega. Muudatused annavad täiendavat informatsiooni riigisisese kasutusega numbrite, lühinumbrite, erikasutusega numbrite, ülipikkade numbrite struktuuride ning funktsioonide kohta.
- Redaktsioonilised muudatused neis terminites, määratlustes ning numbristruktuurides ja nende funktsionaalsustes, mida see standard enam ei käsitle.
- Lisatud on täiendav rahvusvahelise E.164 numbri struktuur ja funktsionaalsus testimiseks ning selgitatud on üksnes riigisisese kasutusega numbri, lühinumbri, erikasutusega numbri (SUN) ja ülipikkade riigisiseste (tähenduslike) numbrite olemust ja funktsionaalsust.

See Eesti standard on tõlge Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu ITU-T soovituselt E.164 „The international public telecommunication numbering plan“, ja on koostatud selle rakendamiseks Eestis.

MÄRKUS Avaldades ITU-T soovitusel rakendusstandardina, on siin ja edaspidi vastavalt kasutatud sõna „standard“.

Standardi tekstis on eestikeelsele terminile lisatud sulgudes teine termin juhul, kui ka selle kasutus on laialt levinud [nt „tarbija (abonent)“, kuna tarbija puhul, kes on sõlminud liitumislepingu sideteenuste tarbimiseks, kasutatakse sageli mõistet „abonent“]. Standardi tekstis on eesti terminile lisatud ka inglise termin. Lühendeid ei ole eesti keelde tõlgitud, kasutatakse ingliskeelseid lühendeid.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 33.040.01 Sidesüsteemid üldiselt

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega:

Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

SISUKORD

ITU-T SOOVITUSE E.164 EESSÖNA.....	4
SISSEJUHATUS.....	5
1 KÄSITLUSALA	6
2 NORMIVIITED	6
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	7
4 LÜHENDID	9
5 RAHVUSVAHELISE E.164 NUMBRI STRUKTUUR.....	10
5.1 Rahvusvahelise E.164 numbri pikkus	10
5.2 Rahvusvahelise E.164 numbri struktuur	10
5.3 Riigikoodide (CC) määramine	13
5.4 Identifitseerimiskoodide, grupi identifitseerimise koodide ja testi identifitseerimise koodide määramine...	13
6 RAHVUSVAHELINE E.164 NUMBER GEOGRAAFILISTE PIIRKONDADE JAKS	14
6.1 Riigikood geograafilistele piirkondadele	14
6.2 Riigisisene (täenduslik) number	14
6.3 Prefiksid	15
6.4 Riigisisene numeratsiooniplaan.....	15
6.5 Numbrimärgi analüüs	16
7 RAHVUSVAHELINE E.164 NUMBER GLOBAALSETELE TEENUSTELE	16
7.1 Riigikood globaalsetele teenustele	17
7.2 Globaalne tarbijanumber	17
7.3 Numbrimärgi analüüs	17
7.4 Arengutee rahvusvaheliseks E.164 numbriks globaalsete teenuste jaoks	17
8 RAHVUSVAHELINE E.164 NUMBER VÖRKUDELE	17
8.1 Riigikoodid Vörkudele.....	17
8.2 Identifitseerimiskood.....	17
8.3 Tarbijanumbrid.....	18
8.4 Numbrimärgi analüüs	18
9 RAHVUSVAHELINE E.164 NUMBER RIIKIDE GRUPPIDELE	18
9.1 Riigikood riikide gruppidele	18
9.2 Grupi identifitseerimise kood	18
9.3 Tarbijanumbrid.....	18
9.4 Numbrimärgi analüüs	18
10 RAHVUSVAHELISED E.164 NUMERATSIOONI RESSURSID TESTIDELE	19
11 RAHVUSVAHELINE PREFIKS	19
12 SOOVITUSE AJALUGU	19
Lisa A(normlisa) Rahvusvaheliste E.164 numbrite struktuuri ja funktsioonide selgitused	20
Lisa B(normlisa) Rahvusvaheliste E.164 numbrite rakendamine ISDN-ile	25

ITU-T SOOVITUSE E.164 EESSÕNA

Rahvusvaheline Telekommunikatsiooni Liit (ITU) on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) telekommunikatsiooni valdkonnale spetsialiseerunud agentuur. ITU Telekommunikatsiooni Standardimise Sektor (ITU-T) on ITU alaline asutus. ITU-T vastutab tehniliste, opereerimise ning tariife puudutavate küsimuste uurimise eest ning nende kohta soovitude välja andmise eest, et standardida telekommunikatsiooni valdkonda kogu maailmas.

Maailma Telekommunikatsiooni Standardimise Assamblee (WTSA), kes saab kokku iga nelja aasta tagant, otsustab uurimisteemad ITU-T uurimisgruppidele, kes seejärel koostavad vastavatel teemadel soovitusi.

ITU-T soovitude heaks kiitmine toimub WTSA resolutsiooni 1 järgi.

Mõnedes infotehnoloogia valdkondades, mis kuuluvad ITU-T tegevusvaldkonda, töötatakse vajalikud standardid välja koostöös ISO ja IEC-ga.

MÄRKUS Selles standardis tähendab „Administratsioon“ nii telekommunikatsiooni reguleerivat administratsiooni kui ka tunnustatud opereerivaid ettevõtteid.

Selle standardi järgimine on vabatahtlik. Soovitus võib siiski sisaldada teatud kohustuslikke elemente (nt koostalitlusvõime või rakendatavuse tagamiseks) ja kooskõla selle soovitusiga saavutatakse, kui kõik kohustuslikud elemendid on täidetud. Sõnu „pidama“ ja „peab“ ning muid käskivas kõneviisis sõnu kasutatakse nõudmiste väljendamiseks. Selliste sõnade kasutamine ei tähenda, et standardi järgimine oleks kohustuslik.

Intellektuaalse omandi õigused

ITU juhib tähelepanu võimalusele, et selle soovituselise praktiseerimine või rakendamine võib kaasa tuua mõne intellektuaalse omandi õiguse kasutamise. ITU ei võta seisukohta nõutud intellektuaalse omandi õiguste tõendite, kehtivuse või rakendatavuse osas, olgu selle omanik mõni ITU liige või keegi antud soovituselise välja töötamise protsessist väljaspool.

Selle soovituselise heakskiitmise ajal pole ITU-l teavet ühegi patendiga kaitstud intellektuaalse omandi kohta, mis oleks soovituselise rakendamiseks vajalik. Soovituselise kasutajaid hoiatatakse siiski, et see ei pruugi olla lõplik informatsioon ning konsulteerida tuleks TSB patentide andmebaasiga.

SISSEJUHATUS

Kiire tehnoloogiline areng telekommunikatsiooni valdkonnas koos kliendi nõudmiste mitmekesisumisega, mida teenindavad mitmed eri tüüpi üldkasutatavad võrgud (telefoni-, mobiiltelefoni-, andmesidevõrgud jne), on loonud vajaduse pakkuda kliendile ühtlustatud juurdepääsu arvukatele võrgustruktuuridele (skeem, pakett, IP-põhised jne). Nimetatud võrguarhitektuuride rakendamine toimub praegu mitmetes riikides ning lõpuks on need võimelised edastama kõiki olemasolevaid ning uusi teenuseid.

Et pakkuda nendele uutele meetmetele laia põhja, on numeratsiooni hoitud ühilduvana meetmega, mis on esialgselt kehtestatud rahvusvahelise telefoniteenuse jaoks.

1 KÄSITLUSALA

See standard annab numbristruktuuri ja funktsionaalsuse rahvusvahelise üldkasutatava telekommunikatsiooni viiele numbrite kategooriale: geograafilistele piirkondadele, globaalsetele teenustele, Võrkudele, riikide gruppidele, ja testimisele. Iga kategooria puhul on käsitletud üksikasjalikult numeratsioonistruktuuri ja numbrimärkide analüüsi komponente, mis on vajalikud kõnede edukaks suunamiseks. Lisa A annab täiendavat informatsiooni rahvusvaheliste üldkasutatavate numbrite struktuuri ja funktsioonide kohta (edaspidi: „rahvusvahelised E.164 numbrid“). Lisa B annab informatsiooni võrgu määratlemise, teenuse parameetrite, helistaja/vastuvõtja numbrü näidu, valimise korra ning geograafiliste ISDN-kõnede adresseerimise kohta. Konkreetseid E.164-põhised rakendused, mis kasutuselt erinevad, on määratletud muudes soovituses, nagu ITU-T soovitus E.168 („E.164 numeratsiooniplaani rakendus UPT jaoks“).

2 NORMIVIITED

Alljärgnevalt esitatud ITU-T soovitus ja muud viited sisaldavad sätteid, mida loetakse selle standardi säteteks, kui neile on standardi tekstis viidatud. Avaldamise hetkel olid kõik viidatud dokumendid kehtivad. Kõikides viidatud dokumentides võidakse teha muudatusi. Seega on selle standardi kasutajatel soovitatav kasutada viidatud dokumentide uusimaid versioone. Nimekirja hetkel kehtivatest ITU-T soovitustest uuendatakse regulaarselt.

ITU-T Recommendation E.101 (2009). Definitions of terms used for identifiers (names, numbers, addresses and other identifiers) for public telecommunication services and networks in the E-series Recommendations

ITU-T Recommendation E.123 (2001). Notation for national and international telephone numbers, e-mail addresses and web addresses

ITU-T Recommendation E.129 (2002). Presentation of national numbering plans

ITU-T Recommendation E.131 (1988). Subscriber control procedures for supplementary telephone services

ITU-T Recommendation E.164.1 (2005). Criteria and procedures for the reservation, assignment and reclamation of E.164 country codes and associated identification codes (ICs)

ITU-T Recommendation E.164.2 (2001). E.164 numbering resources for trials

ITU-T Recommendation E.164.3 (2001). Principles, criteria and procedures for the assignment and reclamation of E.164 country codes and associated identification codes for groups of countries

ITU-T Recommendation E.166/X.122 (1998). Numbering plan interworking for the E.164 and X.121 numbering plans

ITU-T Recommendation E.168 (2002). Application of E.164 numbering plan for UPT

ITU-T Recommendation E.169 (2002). Application of Recommendation E.164 numbering plan for universal international numbers for international telecommunications services using country codes for global services

ITU-T Recommendation E.169.1 (2001). Application of Recommendation E.164 numbering plan for universal international freephone numbers for international freephone service

ITU-T Recommendation E.169.2 (2000). Application of Recommendation E.164 numbering plan for universal international premium rate numbers for the international premium rate service

ITU-T Recommendation E.169.3 (2000). Application of Recommendation E.164 numbering plan for universal international shared cost numbers for international shared cost service

ITU-T Recommendation E.190 (1997). Principles and responsibilities for the management, assignment and reclamation of E-series international numbering resources

ITU-T Recommendation E.191 (2000). B-ISDN addressing

ITU-T Recommendation E.213 (1988). Telephone and ISDN numbering plan for land mobile stations in public land mobile networks (PLMN)

ITU-T Recommendation E.214 (2005). Structure of the land mobile global title for the signalling connection control part (SCCP)

ITU-T Recommendation E.331 (1991). Minimum user-terminal interface for a human user entering address information into an ISDN terminal

ITU WTSA (Florianopolis 2004) Resolution 20. Procedures for allocation and management of international telecommunication numbering, naming, addressing and identification resources

ETSI ETS 300 738 ed.1 (1997-06). Human Factors (HF); Minimum Man-Machine Interface (MMI) to public network based supplementary services

ETSI TS 100 907 V7.1.0 (1999-08). Digital cellular telecommunications system (Phase 2+) (GSM); Man-Machine Interface (MMI) of the Mobile Station (MS) (GSM 02.30 version 7.1.0 Release 1998)

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Integreeritud teenuste keskkonnas peavad kasutatavad terminid olema ühilduvad ning järjepidevad. Järgmiste terminite määratlused on toodud ITU-T soovitus E.101:

„aadress“, „valimisplaan“, „rahvusvaheline prefiks“, „rahvusvaheline üldkasutatav telekommunikatsiooni number“, „nimi“, „riigisisene (täenduslik) number“, „riigisisene (magistraal)prefiks“, „riigisisene suunanumber“, „numeratsiooniplaan“, „prefiks“, „tarbijanumber“, „magistraalkood“.

See standard määratleb alljärgnevad terminid.

3.1

riigikood (CC) geograafilistele piirkondadele (*country code for geographic areas*)

ühe, kahe või kolme numbri(märgi) kombinatsioon, mis määratleb riigi, integreeritud numeratsiooniplaani riigid või konkreetse geograafilise piirkonna

the combination of one, two or three digits identifying a specific country, countries in an integrated numbering plan, or a specific geographic area

3.2

riigikood (CC) globaalsetele teenustele (*country code for global services*)

kolmekohaline riigikood, mida kasutatakse globaalse teenuse määratlemiseks

a 3-digit country code used to identify the global service

3.3

riigikood (CC) riikide gruppidele (*country code for groups of countries*)

jagatud (ühiskasutatav) kolmekohaline riigikood, mida kasutatakse koos grupi identifitseerimise koodiga (GIC), et määratleda riikide gruppi

a shared 3-digit country code used in combination with a group identification code to identify a group of countries

3.4

riigikood (CC) võrkudele (*country code for networks*)

jagatud (ühiskasutatav) kolmekohaline riigikood, mida kasutatakse koos identifitseerimiskoodiga, et määratleda rahvusvahelist Võrku